

KULAK-BURUN-BOĞAZ KONSÜLTASYONLARI

Öğr.Gör.Dr. Murat DİZBAY
Gazi Hastanesi, Mart 2005

OLGU

C.B., 49 Y, Erkek, Ankara

Şikayeti:

👉 Ateş, eklem ağrısı, kulak ağrısı

Hikayesi:

👉 5 ay önce başlayan idrar yaparken yanma ve peniste sızı şikayeti → Antibiyotik tedavisi

Tam düzelme Ø

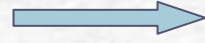
Dönem dönem kötüleşme ve iyileşmeler

👉 2.5 ay önce sol gözde çapaklanma, yanma, sulanma

✎ 2 hafta sonra sağ kulakta uđultu, dolgunluk

İşitme kaybı

Siprofloksasin
Azitromisin

✎ KBB servisine yatış

Tekrar siprofloksasin
Linkomisin

✎ Bir düzelme olmayınca sarkoidoz, HIV vs. yönünden araştırılmaya başlanmış. Tetkik sonuçları negatif bulunmuş.

✎ İdrar yapamama, üretral akıntı şikayeti → Üroloji bölümüne devir → Rektal USG'de prostat apsesi

↓
siprofloksasin

✎ Tedavinin 12. gününde ateşleri devam etmesi üzerine prostat apse drenajı

✎ Biopsi → Yaygın apse odaklarıyla karakterli prostatit ve nodüler hiperplazi.
Granülom Ø.

✎ Sol kulakta ağrı, şişkinlik
AOM tanısıyla KBB servisine yatış
Miringoplasti parasentez

✎ Odyolojik incelemede
Sağ kulakta çok ileri derecede işitme kaybı,
Sol kulakta ise ileri derecede işitme kaybı.

✎ KBB servisinde yatarken hastanın 39°C'ye varan ateşleri devam ediyor.

Ürtikeryal lezyonlar → Steroid ve antihistaminik tedavi

Gezici eklem ağrıları dizlerde,
ayak bileklerinde,
dirseklerde,
omuzlarda

Reaktif artrit tanısı → NSAID tedavisi

Baş dönmesi → EEG'de zemin aktivitesinde çok hafif derecede azalma

Kulak akıntısından EZN boyama → Negatif (3 kez)
Tbc PCR → Pozitif

Hasta Tbc otit ön tanısıyla servisimize kabul edildi.

KLİNİK İZLEM

Yatışta → Ateş (38.5°C)
Genel durum düşüklüğü
Yaygın eklem ağrısı

🔍 Laboratuvar incelemelerinde;

BK: 11700, Hb: 9.4, Htc: %28.6, Plt: 466000,
Sedimentasyon: 112 mm/s

🔍 Karaciğer enzim yüksekliği nedeniyle (AST:44, ALT:95, ALP:223, GGT:274) hastaya KC biopsisi yapıldı → Nonspesifik hafif değişiklikler gösteren karaciğer

👉 Sağ diz ekleminde ağrı ve şişlik

Ponksiyon materyali - Kültürde üreme Ø
- Tbc PCR pozitif

Gözdibi muayenesi normal.
PPD'si anerjik (iki kez)

👉 Her iki tibia ön yüzünde ekimotik lezyonlar. 2 gün sonra el ve ayak parmaklarında siyanoz gelişti.

EKO → 1°MY

- ✎ Takip eden günlerde genel durumda bozulma
  - ▶ BFT'de bozukluk (BUN:53, Kre: 6.1, K:5.58),
  - ▶ İdrarda hematüri.
  - ▶ Kültürlerinde üreme Ø

✎ Nefroloji konsültasyonu
hemodiyaliz önerilmedi,
bol hidrasyon

Postinfeksiyöz immün kompleks glomerulonefriti düşünülerek böbrek biyopsisi yapıldı.

✎ El ve ayaklarda uyuşukluk → Polinöropati
Vaskülit ? EMG ve kraniyal MR

✎ 3'lü antitüberküloz tedavi
INH + Rifampisin + Etambutol ve
Steroid (prednisolon 60mg)

✎ Hastanın bu dönemdeki başlıca patolojisi böbreklerde olduğu için hasta Nefroloji bölümüne devredildi.

✎ Patoloji raporu → Wegener granülomatozisi ile uyumlu

Antitüberküloz tedaviye devam edildi. Tedaviyle şikayetleri gerileyen hasta taburcu edildi.

TÜBERKÜLOZ OTİTİS MEDIA (TOM)

- TOM, ekstrapulmoner tüberkülozun nadir görülen bir manifestasyonudur.
- Tüberkülozlu hastaların % 0.3'den ↓
- Otitis media veya mastoiditli olguların %1'den ↓ tüberküloz basili ile meydana gelmektedir.
- Çocuklarda ve genç erişkinlerde ↑

Patogenez

TOM başlıca üç yolla gelişir:

1. Östaki kanalı yoluyla mukus aspirasyonu
2. Diğer tüberküloz odaklarından hematojen yayılım
3. Nadiren dış kulak yolundan direk bulaşma (kulak zarı perforasyonu)

KLİNİK

✍️ TOM'un klinik bulguları oldukça çeşitlidir;

- Sinsi başlayan kulak akıntısı !!
- Ani sensorinöral işitme kaybı (%90)
- Kulak ağrısı yoktur veya çok azdır.

✍️ Kulak muayenesi;

- Granülasyon dokusu.
- Perforasyon ve kemiklerde destrüksiyon.
- Mastoidit veya temporal kemikte osteomyelit

▶ Olguların %16-35'inde fasiyal paralizi

▶ İntrakraniyal yayılım → Ekstradural apse

Tüberküloz menenjit

Bazen bu manifestasyonlar TOM'un başlangıç bulguları olabilir.

▶ Labirintit ve petrözit de bildirilmiştir.

TANI

Tanıda diğer kronik süperatif otit etkenlerinden ayırmak önemlidir:

- Bakteriyel otitis media
- Sifiliz
- Nokardiyoz
- Histoplazmoz
- Blastomikoz
- Fungal infeksiyonlar
- Histiyositoz X
- Nekrotizan Otitis Eksterna
- Lenfoma
- Kolestatoma
- Wegener granülomatozisi
- Sarkoidoz

Akla Gelmeli!

- Antibiyotik ile düzelme olmaması
- %40-50 hastada başka tbc odağı yoktur.
- Görüntüleme
  - Pulmoner odak
  - CT'de mastoidit
- PPD %90 pozitif; anerjik olabilir.

-EZN %20; Kültür %5-35 pozitif

-Histoloji: Mononükleer dev hücrelerle karakterize granülasyon dokusu;

-Erken dönemde spesifik değil

-PCR sensitivitesi ↑; spesifitesi ↓

-Antitüberküloz kemoterapi;

-Komplikasyon varlığında cerrahi

-(timpanoplasti, mastoidektomi vb.).

Wegener Granülomatozu (WG)

- ÜSY'da granülomatöz lezyonlar, nekrotizan vaskülit ve glomerülonefritle karakterize sistemik bir hastalıktır.
- Sinüs tutulumu %85
- Kulak tutulumu %19-61
  - Bazen hastalığın ilk ve tek bulgusu
  - Seröz otitis media, kronik otitis media, sensorinöral işitme kaybı, vertigo ve fasiyal sinir paralizisi

Tanı biopsi ile konur

- Sinüs biopsisi tercih edilmelidir
- cANCA spesifitesi $\uparrow$ ve titreler hastalığın aktivasyonu ile ilişkilidir
- Tedavi; glukokortikoidler + siklofosfamid

Erken tanı ve tedavi hastalığın geri dönüşümsüz evreye geçişini önlemede oldukça önemlidir

FUNGAL RİNOSİNÜZİTLER

- Gittikçe daha yaygın görülmekte
- Hastalığın prognozu mantardan çok hastanın bağışıklık sistemine bağlı
- Akut invaziv form → bağışıklık sistemi baskılanmış hastalarda
- Sınıflandırmak, etkili tedaviyi uygulamak ve prognozu daha doğru saptamak için gerekli

Konakçı defansı	Bağışıklık sistemi baskılanmış	Bağışıklık sistemi normal	Atopik
Fungal hastalık tipi	İnvaziv	1. Granülamatöz, 2. Saprofitik, 3. Fungus topu	AFRS

Fungal rinosinüzitler

- Mantar sporlarının nasal pasaja girmesi ile başlar
- Nadiren de vücudun diğer bir yerinde bulunan mantar enfeksiyonunun yayılımı ile ortaya çıkar

Mantarların hastalık yapabilmesi

- İnhaled edilen sporların sayısı
- Fungal partiküllerin hacmi
- Konağın non-spesifik ve spesifik bağışıklık durumu
- Mantarın patobiyolojik potansiyeli ve virulansı
- Konağın spesifik durumu
  - Atopi: Allerjik fungal rinosinüzit
  - Diyabetik ketoasidoz: Mukormikozis

Prognozu belirleyen konağın immün durumudur !!

- Hücresel immünite bozukluğunda mikotik enfeksiyonlara yatkınlık
- AIDS, organ transplantasyonu, hematolojik maligniteler, nötropeni, diabetes mellitus gibi hastalıklarda risk artar.
- Kortikosteroid tedavisi;
  - Candidiasis, cryptococcosis ve aspergillosis gibi mantar enfeksiyonları ↑

Zygomycetes

Absida

Cunninghamella

Mucor

Rhinomucor

Rhizopus

Hyaline moulds

Aspergillus

B. dermatitidis

Chrysosporium

Fusarium

Paecilomyces

Penicillium

Scedosporium

Scopulariopsis

Pseudallescheria boydii

Dermatiaceous moulds

Alternaria

Bipolaris

Cladosporium

Ascomycetous yeast

Candida

Basidiomycetes

Schizophyllum

Cryptococcus neoformans

Invaziv fungal rinosinüzit

- **Burun ve paranasal sinüslerin mikotik invazyonudur**
- **Tedavi edilmediği takdirde % 50 ila %80 oranında fatal seyreder**
- **Başlangıç semptomları son derece sinsidir**

- En yaygın şikayet nedeni bilinmeyen ateştir
~ % 90 olguda
- Ateş, risk grubu hastalarda geniş spektrumlu antibiyotiklere rağmen 48 saat içinde düşmezse, invaziv fungal rinosinüzitten şüphelenilmelidir.
- Lokalize semptomlar %30 - 60 olguda:
  - Fasial ağrı, - Periorbital ağrı,
  - Nazal konjesyon, - Rinore
  - Baş ağrısıdır

Geç semptomlar

- Görme kaybı
- Oftalmopleji
- Egzoftalmus
- Nörolojik belirtiler
- Damakta perforasyondur

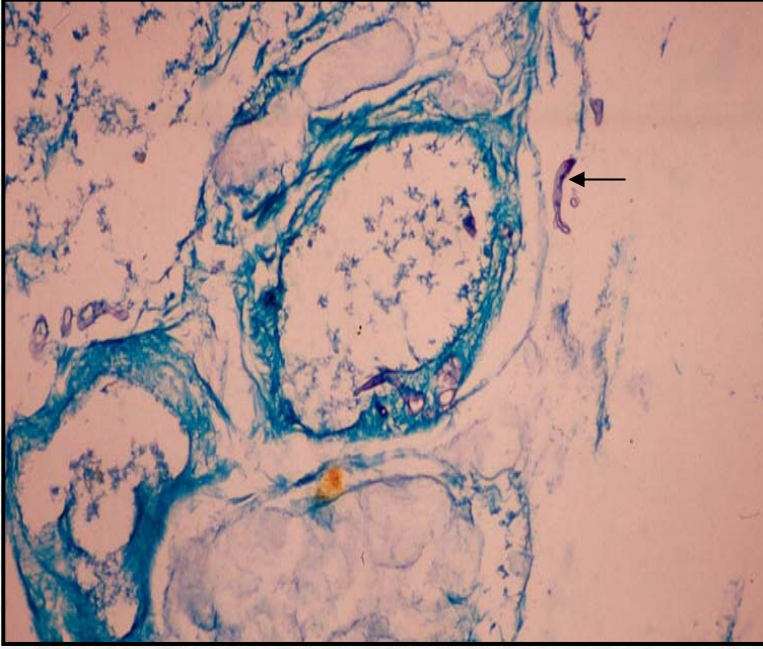
Tanı

Fizik muayene

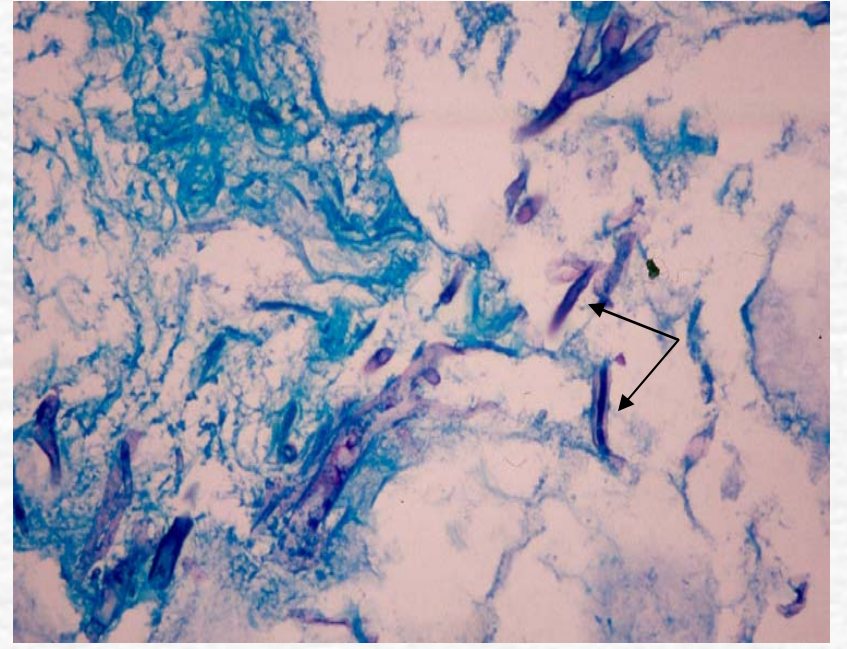
- Şüpheli her vakada endoskopik muayene
- Burunda başlar paranazal sinüslere diğer derin dokulara yayılır
- Mukozada renk değişikliği, granülasyon ve ülserasyonlar
- Mukozal renk değişikliği grimsi, yeşilimsi, beyaz ve siyaha kadar değişik olabilir
- Beyaz renk → ağır iskemiye
Siyah renk → yaygın nekrozu gösterir

- **Taze histopatolojik preparatların ve örneklerin mikroskopik incelenmesi**
- **Kültür**
- **Seroloji ve deri testleri**
- **Radyolojik incelemeler**
- **PCR : Spesifik fungal DNA tespiti**

**Light Green boyası, x100
büyütme. Gland ve stromada
belirgin mantar invazyonu var.
Ok hifayı işaret etmektedir.**

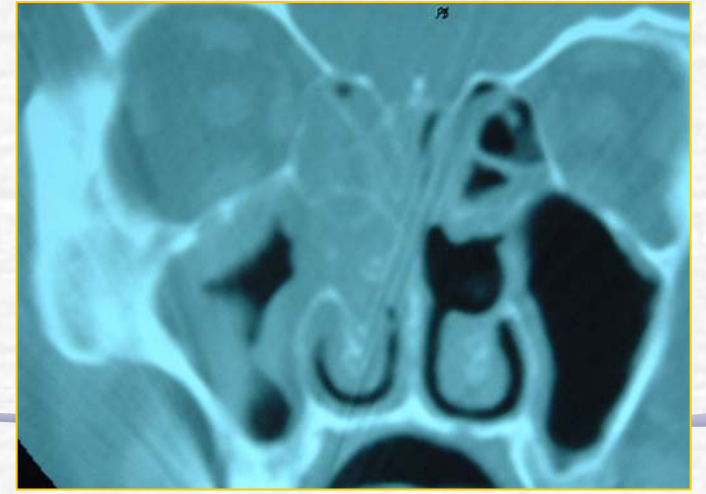

**Stromanın mantar invazyonu
görülüyor. Oklar hifaları
gösteriyor**

RADYOLOJİK İNCELEME

- CT ve MRI
- CT'de tek taraflı nazal kavite mukozasında kalınlaşma en yaygın karşılaşılan bulgudur
- MRI özellikle hastalığın intrakranial ve orbital yayılımları hakkında daha detaylı bilgi verir.

Tedavi

Yüksek doz amphotericin B (>1,25 mg/kg/gün)
Lipozomal amphotericin B (serum kreatinin > 2,5 mg/mL)

Cerrahi : - Debridman (kanamalı bölgeye kadar)

- Biopsi ve kültür**
- Gerekirse 48-72 saat sonra ikinci girişim**
- Nötropeni için GCSF (Granulocyte colony-stimulating factor)**
- Ketoasidozun düzeltilmesi**

PIERCING

- ✎ Giderek yaygınlaşmakta. Çok çeşitleri var: Kulak, dil, dudak, burun, kaş, göbük, vs..
- ✎ Piercing'le ilgili olarak birçok sporadik infeksiyon olgusu bildirilmektedir.
- ✎ Piercing'le ilgili infeksiyonlar:
  - Lokal infeksiyonlar: Kulak, dil, dudak
  - Uzak infeksiyonlar: Beyincik apsesi, endokardit
  - HBV, HCV, HIV

- ▶ 2000 yılında Oregon'da piercing yaptıran 25/118 kişide kulak infeksiyonu → Etken *P. aeruginosa*.
- ▶ Dezenfektan şişesinde ve lavaboda aynı bakteri.
- ▶ 4 olguda hospitalizasyon, cerrahi drenaj; birkaçında ciddi deformite.
- ▶ Üst kulak kıkırdağında infeksiyon daha fazla
- ▶ Özellikle kartilaj infeksiyonu olan olgularda kültür sonuçları çıkana kadar olası pseudomonas infeksiyonuna yönelik tedavi planlanmalı

